

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z PRZEDMIOTU PLASTYKA

Klasa VII

- odróżnia środki wyrazu plastycznego należące do formy i elementy należące do treści dzieła sztuki
- odczytuje i interpretuje dzieła na poziomie dosłownym, próbuje odnaleźć znaczenia symboliczne
- dostrzega w dziełach środki wyrazu plastycznego, potrafi je nazwać
- analizuje i syntetyzuje informacje
- tworzy plan analizy dzieła
- zna kilka klasycznych technik rysunkowych; rozróżnia je na przedstawionych przykładach
- poznaje efemeryczne, ulotne rysunki Pabla Picassa i Richarda Longa
- zna efekty, jakie można uzyskać dzięki różnym narzędziom rysunkowym i różne sposoby operowania kreską
- zna wybitnych rysowników polskich
- obserwuje, widzi i potrafi odwzorować motyw z natury światła
- z zachowaniem proporcji i uwzględnieniem rozłożenia światła
- świadomie dobiera narzędzie rysunkowe dla uzyskania planowanego efektu
- wie, czym grafika różni się od rysunku
- zna proces powstawania grafiki w technice druku wypukłego
- rozróżnia grafiki wykonane w różnych technikach: druk wklęsły (miedzioryt, akwaforta), wypukły (linoryt, drzeworyt), płaski (litografia), techniki odrębne (serigrafia, frotaż)
- zna proces powstawania grafiki w technice druku wklęsłego
- wie, w jaki sposób podpisuje się grafiki
- potrafi zaprojektować znak plastyczny i połączyć go z napisem
- potrafi wymienić podłoża malarskie, narzędzia i materiały służące do malowania
- zna techniki malarstwa sztalugowego
- wie, na czym polega efekt sfumato, jak uzyskać laserunek, jak nakłada się farbę impasto
- zna przykłady miniatur, wie, co to konterfekt
- wie, na czym polega efekt sfumato, jak uzyskać laserunek, jak nakłada się farbę impasto
- zna przykłady miniatur, wie, co to konterfekt
- zna techniki malarstwa ściennego (monumentalnego, dekoracyjnego)
- omawia cechy charakterystyczne muralu i graffiti
- wie, na czym polega sztuka zaangażowana społecznie
- poznaje kilka przykładów graffiti Banksy'ego
- zna powody, którymi kierują się autorzy graffiti realizujący swoje projekty w przestrzeni publicznej
- potrafi zaprojektować obraz z pozytywnym przesłaniem

- definiuje pojęcie rzeźby jako dzieła sztuki oglądanego w trzech wymiarach; płaskorzeźby jako
- dzieła rzeźbiarskiego przeznaczonego do oglądania tylko od frontu
- wymienia, jakie może być przeznaczenie rzeźb
- wymienia techniki i materiały rzeźbiarskie
- wie, jakimi narzędziami posługują się rzeźbiarze
- wie, co oznacza pojęcie ready made
- potrafi odczytywać temat rzeźby
- rozróżnia rzeźby samodzielne, monumentalne, płaskorzeźby, małe formy rzeźbiarskie
- próbuje wskazać rodzaj materiału i technikę, w jakiej dana rzeźba powstała
- wie, jakie funkcje spełnia architektura, klasyfikuje typy architektury ze względu na funkcje: mieszkalna, sakralna, użyteczności publicznej
- wymienia typowe materiały budowlane: kamień, cegła, metal, beton, szkło
- wie, jakie warunki powinna spełniać dobra architektura
- zna nurty w architekturze współczesnej
- rozpoznaje dziedziny architektury: architekturę wnętrz, ogrodów, krajobrazu, urbanistykę
- rozumie znaczenie pojęcia fotofrafika, wyjaśnia podstawowe różnice między różnymi rodzajami aparatów fotograficznych
- potrafi wymienić tematy, którymi zajmuje się fotografia zauważa podobieństwa i różnice między fotografiami pochodzącymi z różnych okresów, także te dotyczące techniki i sposobów obrazowania
- wie, co wynika z ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, tworzy fotomontaż i nadaje mu tytuł,
- wie co to surrealizm
- zna obrazy surrealistyczne
- zna zasady komponowania napisu, tekstu i budowy liter
- wie, co to jest poezja konkretna
- dostrzega cechy charakterystyczne dla poszczególnych krojów pisma
- projektuje układ literniczy, samodzielnie dobiera materiały i narzędzia
- wie, że liternictwo, krój pisma jest jeszcze jednym swoistym środkiem wyrazu artystycznego
- zna obrazy surrealistyczne
- zna cechy charakterystyczne sztuki okresu secesji (nieregularna, splątana linia, asymetria, dekoracyjność, płaska plama obwiedziona konturem, ekspresyjna ornamentyka, inspiracje sztuką japońską)
- zna przykłady architektury secesyjnej, malarstwa z terenu Europy i Polski pod zaborami
- potrafi wykonać ornament inspirowany wyglądem rośliny lub owada, posługując się środkami
- wyrazu stosowanymi w sztuce secesji
- uświadamia sobie, że przyroda jest niewyczerpanym źródłem inspiracji dla twórców. zna przykłady sztuki manierystycznej i barokowej

- wie, jakimi środkami wyrazu plastycznego posługiwali się artyści manierystyczni i barokowi
- potrafi zaprojektować i wykonać wyrafinowaną lub bogatą kompozycję
- dostrzega środki wyrazu typowe dla malarstwa fowistycznego – kolor abstrakcyjny, barwy czyste, często kontrastujące ze sobą, wyraźna faktura, traktowanie obrazu jako niezależnego świata form i kolorów, spłylenie głębi w obrazie
- maluje portret kolegi w barwach nierzeczywistych, zachowując kształty i proporcje
- stara się za pomocą koloru oddać emocje
- uważnie obserwuje drugiego człowieka
- systematyzuje wiedzę dotyczącą różnych rodzajów kompozycji dzieł
- rozpoznaje w otoczeniu i w dziełach sztuki kompozycje statyczne i dynamiczne, rytmiczne i symetryczne, otwarte i zamknięte
- wie, jak rodzaj kompozycji wpływa na odbiór dzieła
- wskazuje na obrazach różne rodzaje kompozycji
- dostrzega układy kompozycyjne w rzeźbach i budowlach, które go otaczają
- zna starożytne kanony przedstawiania postaci ludzkiej
- obserwuje uważnie wygląd modela
- rysuje postać kolegi z zachowaniem proporcji (potrafi pomagać sobie „mierzeniem” ołówkiem)
- zaznacza światło i cień na rysunku
- szuka własnej formy rysunkowej
- patrzy i widzi; spostrzega i potrafi oddać swoje spostrzeżenia w rysunku. wie, jak zmienia się pozorny wygląd figur i brył w zależności od punktu widzenia patrzącego
- widzi pozorne zmiany wyglądu figur i brył geometrycznych w zależności od punktu, z którego patrzy
- uważnie obserwuje i analizuje obiekty
- obserwuje i rysuje bryły geometryczne zgodnie z prawami widzenia i zasadami perspektywy zbieżnej
- doświadcza relatywizmu widzenia w zależności od punktu siedzenia
- przypomina sobie, czym jest faktura w obrazie, rzeźbie, grafice
- wie, czym jest struktura, a czym faktura
- zestawia płaszczyzny o zróżnicowanych fakturach dla uzyskania zamierzonych efektów
- zna różne rodzaje perspektyw, wyjaśnia, na czym polegają, wie, w jakiej kolejności pojawiały się w dziełach malarstwa
- dostrzega perspektywę zastosowaną w obrazie
- wie, do czego służy perspektywa i jak można ją stosować
- potrafi wyjaśnić, na czym polega określona perspektywa i zilustrować ją za pomocą prostego rysunku
- wie, co oznaczają pojęcia – ekspresja, ekspresyjność
- wymienia środki wyrazu, którymi posługiwali się ekspresjoniści – kontrasty barw, deformacje postaci, stosowanie czerni w tle albo jako konturu, widoczne pospieszne ruchy pędzla

- znajduje przykłady dzieł ekspresyjnych z czasów średniowiecza, baroku, rokoka, romantyzmu
- tworzy w technice kolażu obraz
- tworzy autoportret w wybranej przez siebie konwencji i technice
- zauważa rolę światła w budowaniu nastroju
- zna przykłady obrazów abstrakcyjnych Kandinsky'ego, Mondriana, Malewicza
- rozróżnia dzieła abstrakcjonizmu spontanicznego –niegeometrycznego od abstrakcjonizmu geometrycznego
- uzyskuje kompozycję abstrakcyjną przez powiększenie małego fragmentu obrazka realistycznego
- zna przedstawicieli malarstwa postimpresjonistycznego i cechy charakterystyczne ich stylu
- zna wybitne przykłady malarstwa postimpresjonistycznego
- dostrzega różnice w stylu Paula Gauguina, Vincenta van Gogha, Paula Cézanne'a, wyodrębnia charakterystyczne elementy stylu każdego z nich
- potrafi przyporządkować obraz postimpresjonistyczny do autora
- poznaje charakterystyczne stroje kobiece i męskie z różnych okresów historycznych
- uświadamia sobie, że strój jest swoistym świadectwem czasów
- potrafi zaprojektować ubiór/strój podkreślający indywidualność
- odróżnia ubranie od przebrania
- potrafi przełożyć emocje na język plastyki wie, jakie efekty można uzyskać za pomocą modelunku światłocieniowego (wydobycie trzeciego wymiaru – głębokości, plastyczności; zaznaczenie światła i cienia; budowanie nastroju)
- zna mistrzowskie przykłady malarstwa światłocieniowego, efekty światłocieniowe potęgujące plastyczność i dramatyzm
- jest świadomy symbolicznych znaczeń przedmiotów w martwych naturach typu vanitas
- próbuje budować nastrój w obrazie za pomocą światła
- rysuje przedmioty, zachowując proporcje pomiędzy ich wielkościami
- wydobywa bryłowość przedmiotu za pomocą modelunku światłocieniowego
- uważnie obserwuje przedmioty w naturze

Podczas ustalania oceny z plastyki szczególną uwagę należy zwrócić na wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć. Oprócz wiedzy i umiejętności równie ważna jest pozytywna postawa wobec przedmiotu. Składają się na nią: aktywne uczestnictwo w zajęciach, przynoszenie na lekcje odpowiednich materiałów i przyborów, przestrzeganie zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami, efektywne gospodarowanie czasem przeznaczonym na ćwiczenia plastyczne, a także zachowywanie porządku w swoim miejscu pracy – zarówno podczas zajęć, jak i po ich zakończeniu. Nie bez znaczenia są też dobre wyniki osiągnięte w konkursach plastycznych, udział w szkolnych i pozaszkolnych uroczystościach (przygotowywanie oprawy plastycznej imprez), wykonywanie ponadobowiązkowych prac plastycznych, przygotowywanie gazetki szkolnych lub informacji wzbogacających proces lekcyjny na podstawie różnych źródeł.

Ocenianie prac plastycznych należy do najbardziej kontrowersyjnych aspektów ewaluacji, gdyż nie wszyscy uczniowie wykazują uzdolnienia w dziedzinie działań artystycznych. Aby dokonać sprawiedliwej oceny, nauczyciel powinien jawnie i w sposób konkretny określić kryteria oceniania, tak aby uczniowie sami mogli oceniać pracę zarówno własną, jak i kolegów. Do najczęściej wskazywanych kryteriów należą: zgodność pracy z tematem lekcji, poprawność wykorzystanych układów kompozycyjnych, trafność doboru środków artystycznego wyrazu, umiejętność posługiwania się daną techniką plastyczną, pomysłowość w doborze materiałów i narzędzi, stosowanie niekonwencjonalnych, twórczych rozwiązań, oryginalność realizacji danego tematu oraz estetyka pracy (ostatnie kryterium nie dotyczy uczniów cierpiących na różne dysfunkcje).

Stopnie szkolne

Stopień dopuszczający

Przyswojenie przez ucznia podstawowych wiadomości i umiejętności wymienionych w programie nauczania dla przedmiotu *plastyka* stanowi podstawę do wystawienia oceny dopuszczającej. Dziecko powinno rozwiązywać (samodzielnie bądź z pomocą nauczyciela) zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności, wykorzystując w stopniu minimalnym dostępne narzędzia pracy.

Stopień dostateczny

Jeżeli uczeń opanuje w stopniu średnim materiał objęty programem nauczania (braki w wiadomościach o charakterze szczegółowym), należy wystawić mu ocenę dostateczną. Dziecko powinno samodzielnie rozwiązywać zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności, poprawnie posługując się różnymi przyborami i narzędziami pracy.

Stopień dobry

Stosowanie przez ucznia w praktyce elementów zdobytej wiedzy teoretycznej oraz jego aktywne uczestnictwo w zajęciach (udział w dyskusjach na temat prezentowanych obiektów, staranne wykonywanie ćwiczeń obowiązkowych) stanowi podstawę do wystawienia oceny dobrej. Dziecko powinno samodzielnie rozwiązywać zadania teoretyczne, odpowiednio posługiwać się przyborami i narzędziami oraz wykonywać prace plastyczne poprawne pod względem technicznym i estetycznym.

Stopień bardzo dobry

Uczeń, który opanował wszystkie określone w programie nauczania wiadomości i umiejętności oraz wykorzystuje je w działaniach plastycznych, otrzymuje stopień bardzo dobry. Dziecko bierze udział w dyskusjach na temat prezentowanych obiektów, podczas których przekonująco uzasadnia swoje poglądy. Stosuje również z powodzeniem wiedzę teoretyczną, wykonując ćwiczenia praktyczne oraz sprawnie operuje wybraną techniką plastyczną. Ponadto chętnie uczestniczy w różnorodnych działaniach plastycznych na terenie szkoły i poza nią (startuje w konkursach plastycznych, wykonuje gazetki szkolne i oprawę plastyczną imprez, należy do koła zainteresowań) oraz uzupełnia wiadomości samodzielnie dobranymi lub wskazanymi przez nauczyciela lekturami.

Stopień celujący

Jeżeli uczeń przejawia szczególne zainteresowania plastyką (np. kolekcjonuje reprodukcje i książki o sztuce, przygotowuje referaty i pomoce dydaktyczne, uczęszcza do galerii, muzeów itp.) oraz posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza wymagania określone w programie nauczania, może uzyskać stopień celujący. Ponadto powinien aktywnie uczestniczyć w zajęciach pozalekcyjnych, osiągać sukcesy w konkursach plastycznych, wykazywać zaangażowanie i twórczą inicjatywę we wszelkich działaniach plastycznych na terenie szkoły oraz poza nią.